

ความรู้เรื่องต้นสาละ กับพระพุทธองค์

นำเสนอเมื่อ : 6 ก.ค. 2552

วันจันทร์ที่ 6 กรกฎาคม 2552 เข้าวันนี้ได้ไปทำบุญในโอกาสวันเสียชีวิตของพ่อ ณ วัดวังไผ่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลวังไผ่ อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เป็นวัดเก่าแก่ในหมู่บ้าน
แต่นานแล้วที่ไม่ได้มาทำบุญที่วัดนี้เพราะทุกครั้งที่ทำบุญจะทำที่วัดในบริเวณโรงเรียนซึ่งสะดวกกว่า
วันนี้เป็นวันหยุดยาวจึงชักชวนพี่น้องมาทำบุญที่วัดนี้ สิ่งที่น่าสนใจและแปลกคือต้นไม้หนากฎิทานเจ้าอาวาส
สวยแปลกและมีกลิ่นหอมอ่อน ๆ จึงได้เก็บภาพด้วยมือถือ และได้พูดคุยซักถามท่านเจ้าอาวาสถึงต้นไม้
ท่านก็บอกเป็นตรสาละหรือต้นรังต้นไม้ที่มีความเกี่ยวข้องกับพุทธประวัติ ท่านให้ข้อมูลเพียงเท่านี้
คำตอบของท่านยังไม่กระจ่างกลับบานสืบคนขอมูลในเน็ตดูจึงได้ทราบความจริงว่า ต้นไม้ที่ได้พบเห็นในวัด เป็นต้นสาละลังกา
เป็นพันธุ์ไม้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับใดใดกับพุทธประวัติ อยากรจะทราบต่อไปว่าแล้วต้นสาละที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติมีลักษณะอย่างไร
ลองดูความแตกต่างต้นไม้ที่มีชื่อพ้องกันแต่ที่ไปและที่มาต่างกัน

สาละ เป็นคำสันสกฤต อินเดียเรียกต้นสาละใหญ่ว่า "Sal"
เป็นไม้ที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าโดยตรง ทั้งตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน
มีความสำคัญในพุทธประวัติดังนี้

ตอนพระพุทธเจ้าประสูติ

ก่อนพุทธศักราช 80 ปี พระพุทธมารดาคือพระนางสิริมหามายา ทรงครรภ์ใกล้ครบกำหนดพระสูติการ
จึงเสด็จออกจากกรุงกบิลพัสดุ์ เพื่อไปมีพระสูติการ ณ กรุงเทวทหะ อันเป็นเมืองต้นตระกูลของพระนาง
ตามธรรมเนียมประเพณีพราหมณ์ (ที่การคลอดบุตร ฝ่ายหญิงจะต้องกลับไปคลอดที่บ้านพ่อ-แม่ของฝ่ายหญิง)
เมื่อขบวนเสด็จมาถึงครึ่งทางระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับกรุงเทวทหะ ณ ที่ตรงนั้นเป็นสวนมีชื่อว่า "สวนลุมพินีวัน" เป็นสวนป่าไม้
"สาละใหญ่"

พระนางได้ทรงหยุดพักอิริยาบถ (ปัจจุบันคือตำบล "รุมมินเด" แขวงเปชวาร ประเทศเนปาล)
พระนางประทับยืนชูพระหัตถ์ขึ้นเหนี่ยวกิ่งสาละใหญ่ และขณะนั้นเองก็รู้สึกประชวรพระครรภ์ และได้ประสูติพระสิทธัตถะกุมาร
ซึ่งตรงกับวันศุกร์ วันเพ็ญเดือน 6 ปีก่อนพุทธศักราช 80 ปี คำว่า "สิทธัตถะ" แปลว่า "สมปรารถนา"

ต้นลูกปืนใหญ่ หรือ ต้นสาละลังกา หรือต้นแคนนอนบอล (Cannon-ball Tree) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า
"Couroupita guianensis Aubl." เป็นพืชอยู่ในวงศ์จิก วงศ์ Lecythidaceae (ปัจจุบัน จิกอยู่ในวงศ์ Barringtoniaceae)

ต้นลูกปืนใหญ่ หรือ สาละลังกา มีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศ Guiana และประเทศอื่นๆ ในแถบทวีปอเมริกาใต้
โดยเฉพาะที่ราบลุ่มแม่น้ำอเมซอน นิยมปลูกเป็นไม้ประดับทั่วไปในประเทศเขตร้อน โดยเฉพาะในสวนพฤกษศาสตร์

เป็นพันธุ์ไม้นำมาจากประเทศคิวบา ศรีลังกาได้นำมาปลูกประมาณปี พ.ศ.2422 ส่วนประเทศไทยปลูกเมื่อปี พ.ศ.2500
เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบสูง 15-25 เมตร เปลือกสีน้ำตาลแตกเป็นร่องและเป็นสะเก็ด ใบเดี่ยวออกเวียนสลับตามปลายกิ่งรูปใบหอกกลับ
กว้าง 5-8 ซม. ยาว 15-30 ซม. ปลายแหลม โคนสอบ มน ขอบใบจักตื้นๆ

เมื่อทราบที่มาของต้นไม้ทั้ง 2 ต้นแล้ว ก็บอกได้ว่าต้นสาละต้นใดเป็นสาละที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา
วันนั้นนอกจากจะไปวัดได้บุญแล้วยังได้ความรู้เรื่อง "ต้นสาละ" ต้นไม้ในพุทธประวัติ

แต่ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้อะไรก็ตาม เราก็ควรรักษาและสงวนไว้เพื่อความร่มรื่น และลดภาวะโลกร้อนในปัจจุบันนี้ได้
สนใจรายละเอียดคลิกเข้าไปศึกษาได้